

Rening av avloppsvatten från företag

De kommunala avloppsreningsverken har som uppgift att ta emot och rena vatten från hushåll. Avloppsvatten från industrier och andra verksamheter kan tas emot under vissa förutsättningar. Samhällsbyggnadsförvaltningen har som tillsynsmyndighet enligt miljöbalken i kommunen, tagit fram detta informationsblad med generella riktlinjer för rening av avlopp från industrier.

Lagar och krav

I miljöbalken finns det inte några detaljerade krav som reglerar vilka utsläpp som får ske, däremot finns det några bestämmelser som ska följas. Grundläggande är de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalkens kapitel två. Där ställs bl.a. krav på att använda bästa möjliga teknik vid yrkesmässig verksamhet. Som verksamhetsutövare ska du kunna förebygga olägenheter för människors hälsa och miljö. I ansvaret ingår en skyldighet att skaffa sig den kunskap om verksamheten som krävs samt löpande utföra egenkontroll av verksamheten.

När krävs rening av spillvatten?

Oönskade ämnen i avloppsvattnet kan störa processerna i kommunala reningsverk och därför ställs det krav på vattnet som släpps till avloppsnäten. Dessutom påverkas slammet från reningsverket så negativt att det inte går att återanvända. Exempel på verksamheter som behöver någon form av intern behandling av sitt avloppsvatten är kemiska industrier, fordonstvättar, fordonsverkstäder, åkerier med spolplattor m.fl. Intern rening sker oftast med en oljeavskiljare men ibland kan det även krävas en mer avancerad rening.

Rening krävs alltid om yrkesmässigt garage/maskinhall ska ha golvavlopp. De verksamheter som bedrivs utan någon form av tvätt och som endast ger upphov till ett mindre spillvattenflöde, t.ex. snösmältning från ett verkstadsgolv, kan klara funktionskravet med en enklare typ av oljeavskiljare. Fundera först på om det verkligen behövs ett avlopp.

Riktvärden

De riktvärden för utsläpp till spill- och dagvattennätet, som samhällsbyggnadsförvaltningen tillämpar överensstämmer med de krav som har tagits fram av Miva i *Riktlinjer vid utsläpp av annat än " normalt " hushållsavlopp inom Örnsköldsviks kommun*. Oavsett vilken verksamhet som bedrivs ska det vatten som släpps till spillvattennätet klara dessa riktlinjer. Riktvärdena finns på Mivas hemsida: www.miva.se.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Järnväggatan 6, 891 88 Örnsköldsvik, 0660-880 00, www.ornskoldsvik.se

**ÖRNSKÖLDSVIKS
KOMMUN**

Idag ställs ett funktionskrav på oljeavskiljaren som innebär att vattnet som släpps till spillvattennätet får som riktvärde innehålla max 50 mg/l opolära alifatiska kolväten. Funktionskravet innefattar även riktvärden för andra ämnen, bl.a. tungmetaller. Observera att under förutsättning att riktlinjerna kan följas är det fritt för verksamhetsutövaren att välja reningsteknik. Detaljerna kan med fördel samrådats med Miva och bygg- och miljöavdelningen innan installationen (genom kommunens växel 0660-88000). Rekommendationen för oljeavskiljare är en avskiljare av klass I enligt SS EN-858, för mer information se *Riktlinjer om oljeavskiljare*.

För utsläpp från fordonstvättar gäller särskilda krav, se bygg- och miljöavdelningens *Riktlinjer om utsläpp från fordonstvättar*. I ett informationsblad *Var tvättar du bilen?* finns riktlinjer för fordonstvättar i privata garage och angränsande områden utomhus. Båda dokumenten kan hittas på kommunens hemsida www.ornskoldsvik.se.

Mivas riktlinjer för utsläpp till spillvattennätet gäller generellt för utsläpp till dagvattennätet eller direkt till recipient (hav, sjöar och vattendrag). Beroende på omständigheterna i enskilda fall kan tillsynsmyndighet göra undantag från dessa krav. För en känslig recipient eller vattenskyddsområde kan ytterligare krav ställas.

Kemikalier

Kemikalier och processer som hanteras i verksamheten avgör vilka utsläpp som sker samt påverkar reningsanläggningens funktion. Farliga kemiska produkter ska enligt miljöbalken ersättas av mindre farliga för att minska risker för skador för hälsa och miljö, bl.a. via utsläpp till vatten. Som verksamhetsutövare har du ansvar för att ställa krav på de produkter som köps in. PRIO är kemikalieinspektionens verktyg med utfasnings- (de farligaste ämnena) och prioriterade riskminskningsämnen, som hjälper dig i produktvalet. Mer info om PRIO finns på www.kemi.se.

Samhällsbyggnadsförvaltningen rekommenderar att fordonstvättmedel och avfettningsmedel som används ska klara Kemikaliesvepets miljökrav, se kemikaliesvepet.se.

Tvättar ni golvet?

Ska du tvätta golvet är det viktigt att inte överbelasta oljeavskiljaren med ett vattenflöde som den inte är anpassad för. Exempelvis ska en brandslang inte användas för golvtvätt. Skurvatten från skurmaskiner från industri- och verkstadsgolv får oftast inte tömmas i avloppet även om det finns en oljeavskiljare p.g.a. höga metallhalter. Vid tveksamheter ska tvättvatten kontrolleras med en provtagning (se nästa avsnitt). Om halterna inte följer Mivas riktlinjer ovan ska vattnet tas omhand som avfall, eventuellt farligt avfall.

Vid verksamheter utan tvätt eller golvtvätt, som endast ger upphov till ett mindre spillvattenflöde, behövs normalt ingen provtagning.

Provtagning

Verksamhetsutövare har ansvar att genom provtagning visa att verksamhetens utsläpp klarar funktionskrav. Provet tas i provtagningsbrunn eller motsvarande, flödesproportionellt eller tidsstyrt under en viss tid vatten lämnar anläggningen. Det viktiga är att provet är representativt för verksamhetens utsläpp.

Provtagaren ska ha genomgått utbildning enligt SNFS 1990:11 eller ha kunskap motsvarande utbildningens innehåll. Vid föreläggande om provtagning anges vilka parametrar som ska analyseras i provet. Oftast är det pH, opolära alifatiska kolväten, BOD₇, COD_{cr}, tungmetaller nickel, bly, zink, kadmium, krom och koppar. Analys ska genomföras av ackrediterat laboratorium. Verksamhetsutövare ska redovisa provtagningresultatet till tillsynsmyndigheten **inom sex veckor** efter provtagningen.

Tvättar ni fordon utomhus?

Generellt anser samhällsbyggnadsförvaltningen att fordon, privata som yrkesmässiga, ska tvättas på godkända fordonstvättanläggningar (automatiska biltvättar eller "gör-det-själv-hallar") där miljöfarliga tvättvattnet tas bättre omhand med hjälp av oljeavskiljare som ofta är kompletterad med en reningsanläggning.

Grundregeln är att tvätt av fordon **inte** får utföras utomhus utan rening av utgående vatten. Undantaget kan vara då högtryckstvätt med kallt vatten och helt utan rengöringsmedel sker vid något enstaka tillfälle och där vattnet inte rinner direkt ner i ett vattendrag, exempelvis på en gräsmatta där tvättvattnet sipprar ner. Enstaka tillfällen är någon gång per år. I övrigt fall krävs det rening av utgående vatten.

Avspolning med kallt vatten, helt utan rengöringsmedel, av fordon som enbart är nedsmutsade av jord, grus, gödsel såsom till exempel grävmaskiner eller jordbruksmaskiner kan göras utan restriktioner.

